

Taittirīya-Brāhmaṇa

Book 2, Chapter 5

Edited by Subramania Sarma, Chennai

Final proofread version, 1st April 2005

[[2-5-1-1]]

प्रा॒णो र॑क्षति॒ विश्व॑मेज॒त् ।
इ॒र्यो॑ भू॒त्वा बहु॑धा बहु॒नि ।
स इत्स॑र्वं व्या॒नशे॑ ।
यो दे॒वो दे॒वेषु॑ वि॒भूर॑न्तः ।
आवृ॑दू॒दात्क्षेत्रि॑य॒ध्वग॑दृषा॑ ।
तमि॒त्प्रा॒णं म॒नसो॑प॒शिक्ष॑त ।
अग्रं॑ दे॒वाना॑मि॒दम॑त्तु नो ह॒विः ।
म॒नस॑श्चित्ते॒दम् ।
भू॒तं भ॒व्यं च॑ गु॒प्यते॑ ।
तद्धि॑ दे॒वेष्व॑ग्रि॒यम् ॥ १ ॥

[[2-5-1-2]]

आ न॑ ए॒तु पुर॑श्च॒रम् ।
स॒ह दे॒वैरि॑म॒ हव॑म् ।
म॒नः श्रे॑य॒सि श्रे॑य॒सि ।
क॒र्म॒न्य॒ज्ञप॑तिं द॒धत् ।
जु॒षता॑ मे॒ वागि॑द॒ हविः॑ ।
वि॒रा॒ङ्गे॒वी पु॒रोहि॑ता ।
ह॒व्य॒वा॒डन॑पायिनी ।
यया॑ रू॒पाणि॑ बहु॒धा वद॑न्ति ।
पे॒शा॒सि दे॒वाः प॑र॒मे ज॒नित्रै॑ ।
सा नो॑ वि॒रा॒डन॑पस्फुरन्ती ॥ २ ॥

[[2-5-1-3]]

वाग्दे॒वी जु॑षतामि॒दं ह॒विः ।

चक्षुर्देवानां ज्योतिरमृते न्यक्तम्।
 अस्य विज्ञानाय बहुधा निधीयते।
 तस्य सुममशीमहि।
 मा नो हासीद्विचक्षणम्।
 आयुरिन्नः प्रतीर्यताम्।
 अनन्धाश्चक्षुषा वयम्।
 जीवा ज्योतिरशीमहि।
 सुवर्ज्योतिरुतामृतम्।
 श्रोत्रेण भद्रमुत् शृण्वन्ति सत्यम्।
 श्रोत्रेण वाचं बहुधोद्यमानाम्।
 श्रोत्रेण मोदश्च महश्च श्रूयते।
 श्रोत्रेण सर्वा दिश आशृणोमि।
 येन प्राच्या उत दक्षिणा।
 प्रतीच्यै दिशः शृण्वन्त्युत्तरात्।
 तदिच्छ्रोत्रं बहुधोद्यमानम्।
 अरान्न नेमिः परि सर्वं बभूव ॥ ३ ॥
 अग्रियमनपस्फुरन्ती सत्यं सप्त च ॥ १ ॥

[[2-5-2-1]]

उदेहि वाजिन्यो अस्यप्स्वन्तः।
 इदं राष्ट्रमाविश सूनृतावत्।
 यो रोहितो विश्वमिदं जजान।
 स नो राष्ट्रेषु सुधितां दधातु।
 रोहं रोहं रोहित आरुरोह।
 प्रजाभिर्वृद्धिं जनुषामुपस्थम्।
 ताभिः सश्रब्धो अविदत्षडुर्वीः।
 गातुं प्रपश्यन्निह राष्ट्रमाहाः।
 आहार्षीद्राष्ट्रमिह रोहितः।
 मृधो व्यास्थदभयं नो अस्तु ॥ १ ॥

[[2-5-2-2]]

अ॒स्मभ्यं॑ द्यावा॒पृथि॒वी श॒क्र॒रीभिः॑ ।
 रा॒ष्ट्रं दु॒हाथा॑मि॒ह रे॒वती॑भिः ।
 वि॒मम॑र्श॒ रोहि॑तो वि॒श्वरू॑पः ।
 स॒माच॑क्रा॒णः प्र॒रुहो॑ रु॒हश्च॑ ।
 दि॒वं ग॒त्वाय॑ म॒हता॑ म॒हिम्ना॑ ।
 वि नो॑ रा॒ष्ट्रमु॑न॒त्तु प॑यसा॒ स्वेन॑ ।
 यास्ते॒ विश॑स्त॒पसा॑ सं॒बभू॑वुः ।
 गा॒यत्रं॑ व॒त्सम॑नु॒ तास्त॑ आ॒गुः ।
 तास्त्वा वि॑शन्तु॒ मह॑सा॒ स्वेन॑ ।
 सं मा॑ता पु॒त्रो अ॒भ्येतु॑ रोहि॒तः ॥ २ ॥

[[2-5-2-3]]

यू॒यमु॑ग्रा मरुतः पृ॒श्निमा॑तरः ।
 इन्द्रे॑ण स॒युजा॑ प्रमृ॒णीथ॑ श॒त्रून् ।
 आ वो॒ रोहि॑तो अश्रृ॒णोद॑भिद्यवः ।
 त्रि॒सप्ता॑सो मरुतः स्वा॒दुसं॑मुदः ।
 रोहि॑तो द्यावा॒पृथि॒वी ज॑जान ।
 तस्मि॑ञ्छ॒स्तन्तु॑ पर॒मेष्ठी॑ त॒तान॑ ।
 तस्मि॑ञ्छि॒श्रिये॑ अ॒ज एक॑पात् ।
 अ॒दृह॑द्यावा॒पृथि॒वी ब॒लेन॑ ।
 रोहि॑तो द्यावा॒पृथि॒वी अ॒दृह॑त् ।
 तेन॑ सु॒वः स्त॒भितं॑ तेन॒ नाकः॑ ॥ ३ ॥

[[2-5-2-4]]

सो अ॒न्तरि॑क्षे रज॒सो वि॒मानः॑ ।
 तेन॑ दे॒वाः सु॒वर॑न्वविन्दन् ।
 सु॒शेवं॑ त्वा भा॒नवो॑ दी॒दिवा॑स॒सम् ।
 स॒मग्रा॑सो जु॒हो जा॑तवेदः ।
 उ॒क्षन्ति॑ त्वा वा॒जिन॑माघृ॒तेन॑ ।
 स॑स॒मग्ने॑ यु॒वसे॑ भो॒र्जनानि॑ ।
 अग्ने॑ श॒र्धं म॒हते॑ सौ॒भगा॑य ।

तव द्युम्नान्युत्तमानि सन्तु।
सं जास्पत्यं सुयममाकृणुष्व।
शत्रूयतामभितिष्ठा महांसि ॥ ४ ॥
अस्वेतु रोहितो नाको महांसि ॥ २ ॥

[[2-5-3-1]]

पुनर्न इन्द्रो मघवा ददातु।
धनानि शक्रो धन्यः सुराधाः।
अर्वाचीनं कृणुतां याचितो मनः।
श्रुष्टी नो अस्य हविषो जुषाणः।
यानि नो जिनन्धनानि।
जहर्थं शूर मन्युना।
इन्द्रानुविन्द नस्तानि।
अनेन हविषा पुनः।
इन्द्र आशाभ्यः परि।
सर्वाभ्योऽभयं करत् ॥ १ ॥

[[2-5-3-2]]

जेता शत्रून्विचर्षणिः।
आकूत्यै त्वा कामाय त्वा समृधे त्वा।
पुरो दधे अमृतत्वाय जीवसे।
आकूतिमस्यावसे।
काममस्य समृच्चै।
इन्द्रस्य युञ्जते धियः।
आकूतिं देवीं मनसः पुरो दधे।
यज्ञस्य माता सुहवा मे अस्तु।
यदिच्छामि मनसा सकामः।
विदेयमेनद्धृदये निविष्टम् ॥ २ ॥

[[2-5-3-3]]

सेदग्निर्ग्नीं रत्यैत्यन्यान्।
यत्र वाजी तनयो वीडुपाणिः।

सहस्रपाथा अक्षरा समेति।
 आशानां त्वाऽऽशापालेभ्यः।
 चतुर्भ्यो अमृतैभ्यः।
 इदं भूतस्याध्यक्षेभ्यः।
 विधेम हविषा वयम्।
 विश्वा आशा मधुना सःसृजामि।
 अनमीवा आप ओषधयो भवन्तु।
 अयं यजमानो मृधो व्यस्यताम्।
 अगृभीताः पशवः सन्तु सर्वै।
 अग्निः सोमो वरुणो मित्र इन्द्रः।
 बृहस्पतिः सविता यः सहस्री।
 पूषा नो गोभिरवसा सरस्वती।
 त्वष्टा रूपाणि समनक्तु यज्ञैः।
 त्वष्टा रूपाणि दधती सरस्वती।
 पूषा भगः सविता नो ददातु।
 बृहस्पतिर्दददिन्द्रः सहस्रम्।
 मित्रो दाता वरुणः सोमो अग्निः ॥ ३ ॥
 करन्निविष्टमस्यतां नव च ॥ ३ ॥

[[2-5-4-1]]

आ नो भर भगमिन्द्र द्युमन्तम्।
 नि ते देष्णस्य धीमहि प्ररेके।
 उर्व इव पप्रथे कामो अस्मे।
 तमापृणा वसुपते वसूनाम्।
 इमं कामं मन्दया गोभिरश्वैः।
 चन्द्रवता राघसा पप्रथश्च।
 सुवर्यवो मतिभिस्तुभ्यं विप्राः।
 इन्द्राय वाहः कुशिकासो अक्रन्।
 इन्द्रस्य नु वीर्याणि प्रवोचम्।
 यानि चकार प्रथमानि वज्री ॥ १ ॥

[[2-5-4-2]]

अह॒न्नहि॒मन्व॒पस्त॑तर्द।
प्र व॒क्षणा॑ अभि॒नत्प॑र्व॒तानाम्।
अह॒न्नहि॒ पर्व॑ते शि॒श्रिया॒णम्।
त्वष्टा॑ऽस्मै वज्र॑ऽ स्व॒र्यं त॑तक्ष।
वा॒श्रा इ॒व धे॒नवः॑ स्य॒न्दमा॑नाः।
अ॒ञ्जः स॒मुद्र॑मव॒जग्मु॑रापः।
वृषा॑यमा॒णोऽवृ॑णीत॒ सोम॑म्।
त्रि॒क॒द्रु॒केष्व॑पि॒बत्सु॑तस्य।
आ सा॑य॒कं म॒घवा॑ऽऽद॒त्त वज्र॑म्।
अह॑न्नेनं प्रथ॒मजा॑मही॒नाम् ॥ २ ॥

[[2-5-4-3]]

यदि॒न्द्राह॑न्प्रथ॒मजा॑मही॒नाम्।
आन्मा॑यि॒नाम॑मि॒नाः प्रो॑त मा॒याः।
आत्सू॑र्यं ज॒नय॑न्द्यामु॒षास॑म्।
ता॒दी॒क्ता श॒त्रून् किल॑विवि॒त्से।
अह॑न्वृ॒त्रं वृ॒त्रत॑रं व्य॒सम्।
इन्द्रो॑ वज्र॑ण॒ मह॑ता व॒धेन॑।
स्कन्धा॑ऽसी॒व कुलि॑शेना॒ विवृ॑क्णा।
अहिः॑ शय॒त उप॑पृक्पृथि॒व्याम्।
अयो॑ध्ये॒व दु॒र्मद॑ आ हि जु॒ह्वे।
महा॑वी॒रं तु॑ विबा॒धमृ॑जी॒षम् ॥ ३ ॥

[[2-5-4-4]]

नाता॑रीरस्य॒ समृ॑तिं व॒धाना॑म्।
स॒ रु॒जाना॑ः पि॒पिष॑ इन्द्र॒शत्रुः॑।
विश्वो॑ विहा॒या अ॒रतिः॑।
वसु॑र्दधे॒ हस्ते॑ दक्षि॒णे।
तर॑णि॒र्न शि॑श्रथत्।
श्रव॑स्य॒या न शि॑श्रथत्।

विश्वस्मा इदिषुध्यसे।
देवत्रा हव्यमूहिषे।
विश्वस्मा इत्सुकृते वारमृण्वति।
अग्निद्वारा व्यृण्वति ॥ ४ ॥

[[2-5-4-5]]

उदुज्जिहानो अभिकाममीरयन्।
प्रपृञ्चन्विश्वा भुवनानि पूर्वथा।
आ केतुना सुषमिद्धो यजिष्ठः।
कामं नो अग्ने अभिहर्य दिग्भ्यः।
जुषाणो हव्यममृतेषु दूढ्यः।
आ नो रयिं बहुलां गोमतीमिषम्।
निधेहि यक्षदमृतेषु भूषन्।
अश्विना यज्ञमागतम्।
दाशुषः पुरुदससा।
पूषा रक्षतु नो रयिम् ॥ ५ ॥

[[2-5-4-6]]

इमं यज्ञमश्विना वर्धयन्ता।
इमौ रयिं यजमानाय धत्तम्।
इमौ पशून्क्षतां विश्वतो नः।
पूषा नः पातु सदमप्रयुच्छन्।
प्र ते महे सरस्वति।
सुभगे वाजिनीवति।
सत्यवाचे भरे मतिम्।
इदं ते हव्यं घृतवत्सरस्वति।
सत्यवाचे प्रभरेमा हवीषि।
इमानि ते दुरिता सौभगानि।
तेभिर्वयं सुभगासः स्याम ॥ ६ ॥
वज्रहीनामृजीषं व्यृण्वति रक्षतु नो रयिं सौभगान्येकं च ॥ ४ ॥

[[2-5-5-1]]

यज्ञो रायो यज्ञ ईशे वसूनाम्।
यज्ञः सस्यानामुत सुक्षितीनाम्।
यज्ञ इष्टः पूर्वचित्तिं दधातु।
यज्ञो ब्रह्मणवाः अप्येतु देवान्।
अयं यज्ञो वर्धतां गोभिरश्वैः।
इयं वेदिः स्वपत्या सुवीराः।
इदं बहिरति बर्हीःष्यन्या।
इमं यज्ञं विश्वे अवन्तु देवाः।
भग एव भगवाः अस्तु देवाः।
तेन वयं भगवन्तः स्याम ॥ १ ॥

[[2-5-5-2]]

तं त्वा भग सर्व इज्जोहवीमि।
स नो भग पुर एता भवेह।
भग प्रणेतर्भग सत्यराघः।
भगेमां धियमुदददन्नः।
भग प्रणो जनय गोभिरश्वैः।
भग प्र नृभिर्नृवन्तः स्याम।
शश्वतीः समा उपयन्ति लोकाः।
शश्वतीः समा उपयन्त्यापः।
इष्टं पूर्तः शश्वतीनाः समानाः शाश्वतेन।
हविषेष्वाऽनन्तं लोकं परमारुरोह ॥ २ ॥

[[2-5-5-3]]

इयमेव सा या प्रथमा व्यौच्छत्।
सा रूपाणि कुरुते पञ्च देवी।
द्वे स्वसारौ वयतस्तन्त्रमेतत्।
सनातनं विततः षण्मयूखम्।
अवान्याःस्तन्तून्किरतो धत्तो अन्यान्।
नावपृज्याते न गमाते अन्तम्।
आ वो यन्तूदवाहासौ अद्य।

वृष्टिं ये विश्वे मरुतो जुनन्ति।
अयं यो अग्निर्मरुतः समिद्धः।
एतं जुषध्वं कवयो युवानः ॥ ३ ॥

[[2-5-5-4]]

धारावरा मरुतो धृष्णुर्वोजसः।
मृगा न भीमास्तविषेभिरूर्मिभिः।
अग्नयो न शुशुचाना ऋजीषिणः।
भ्रुमिं धमन्त उप गा अवृण्वत।
विचक्रमे त्रिदेवः।
आवेधसं नीलपृष्ठं बृहन्तम्।
बृहस्पतिः स दने सादयध्वम्।
सादद्योनिं दम आदीदिवाःसम्।
हिरण्यवर्णमरुषः सपेम।
स हि शुचिः शतपत्रः स शुन्ध्युः ॥ ४ ॥

[[2-5-5-5]]

हिरण्यवाशीरिषिरः सुवर्षाः।
बृहस्पतिः स स्वावेश ऋष्वाः।
पूरू सखिभ्य आ सुतिं करिष्ठः।
पूषुस्तव व्रते वयम्।
न रिष्येम कदाचन।
स्तोतारस्त इह स्मसि।
यास्ते पूषन्नावो अन्तः समुद्रे।
हिरण्ययीरन्तरिक्षे चरन्ति।
याभिर्यासि दूत्याः सूर्यस्य।
कामेन कृतः श्रव इच्छमानः ॥ ५ ॥

[[2-5-5-6]]

अरण्यान्यरण्यान्यसौ।
या प्रेव नश्यसि।
कथा ग्रामं न पृच्छसि।

न त्वा भीरिव विन्दती३।
वृषारवाय वदते।
यदुपावति चिच्चिकः।
आघाटीभिरिव धावयन्।
अरण्यानिर्महीयते।
उत गाव इवादन्।
उतो वेश्मेव दृश्यते ॥ ६ ॥

[[2-5-5-7]]

उतो अरण्यानिः सायम्।
शकटीरिव सर्जति।
गामङ्गैष आह्वयति।
दार्वङ्गैष उपावधीत्।
वसन्नरण्यान्याः सायम्।
अक्रुक्षदिति मन्यते।
न वा अरण्यानिर्हन्ति।
अन्यश्चेन्नाभिगच्छति।
स्वादोः फलस्य जग्ध्वा।
यत्र कामं निपद्यते।
आञ्जनगन्धीः सुरभीम्।
बहन्नामकृषीवलाम्।
प्राहं मृगाणां मातरम्।
अरण्यानीमशःसिषम् ॥ ७ ॥
स्याम रुरोह युवानः शुन्ध्यूरिच्छमानो दृश्यते निपद्यते चत्वारि च ॥ ५ ॥

[[2-5-6-1]]

वार्त्रहत्याय शवसे।
पृतनासाहाय च।
इन्द्र त्वाऽऽवर्तयामसि।
सुब्रह्माणं वीरवन्तं बृहन्तम्।
उरुं गभीरं पृथुबुधमिन्द्र।

श्रुतर्षिमुग्रमभिमातिषाहम्।
अस्मभ्यं चित्रं वृषणं रयिं दाः।
क्षेत्रियै त्वा निर्ऋत्यै त्वा।
द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य पाशात्।
अनागसं ब्रह्मणे त्वा करोमि ॥ १ ॥

[[2-5-6-2]]

शिवे ते द्यावापृथिवी उभे इमे।
शं ते अग्निः सहाद्भिरस्तु।
शं द्यावापृथिवी सहौषधीभिः।
शमन्तरिक्षं सह वातेन ते।
शं ते चतस्रः प्रदिशो भवन्तु।
या दैवीश्चतस्रः प्रदिशः।
वातपत्नीरभि सूर्यो विचष्टे।
तासां त्वा जरस आदधामि।
प्र यक्ष्म एतु निर्ऋतिं पराचैः।
अमोचि यक्ष्माद्दुरितादवत्यै ॥ २ ॥

[[2-5-6-3]]

द्रुहः पाशां निर्ऋत्यै चोदमोचि।
अहा अवर्तिमविदत्स्योनम्।
अप्यभूद्भ्रे सुकृतस्य लोके।
सूर्यमृतं तमसो ग्राह्या यत्।
देवा अमुञ्चन्नसृजन्व्येनसः।
एवमहमिमं क्षेत्रियाज्जामिशसात्।
द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य पाशात्।
बृहस्पते युवमिन्द्रश्च वस्वः।
दिव्यस्येशाथे उत पार्थिवस्य।
धत्तं रयिं स्तुवते कीरयेचित् ॥ ३ ॥

[[2-5-6-4]]

यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः।

दे॒वा॒यु॒ध॒मि॒न्द्र॒मा॒जो॒हु॒वा॒नाः ।
 वि॒श्वा॒वृ॒ध॒म॒भि॒ ये र॒क्ष॒मा॒णाः ।
 येन॑ ह॒ता दी॒र्घ॒म॒ध्वा॒न॒मा॒यन् ।
 अ॒न॒न्त॒म॒र्थ॒म॒नि॒व॒त्स॒र्य॒मा॒नाः ।
 यत्तै॑ सु॒जा॒ते हि॒म॒व॒त्सु॒ भे॒ष॒जम् ।
 म॒यो॒भूः श॑न्त॒मा॒ य॒द्धृ॒दोऽ॒सि ।
 ततो॑ नो दे॒हि सी॒ब॒ले ।
 अ॒दो गि॒रि॒भ्यो॒ अधि॑ यत्प्र॒धा॒व॒सि ।
 स॒शो॒भ॒मा॒ना क॒न्ये॑व शु॒भ्रे ॥ ४ ॥

[[2-5-6-5]]

तां त्वा॒ मु॒द्ग॒ला॒ ह॒वि॒षा॑ वर्ध॒यन्ति॑ ।
 सा नः॑ सी॒ब॒ले र॒यि॒मा॒भा॒ज॒ये॒ह ।
 पूर्वं॑ दे॒वा अ॒प॒रे॒णा॒नु॒प॒श्य॒ञ्ज॒न्म॒भिः ।
 जन्म॑ान्य॒वरैः॑ प॒रा॒णि ।
 वेदा॑नि दे॒वा अ॒य॒म॒स्मी॒ति॒ माम् ।
 अ॒ह॒ ह॒त्वा श॒री॒रं ज॒र॒सः॑ प॒र॒स्ता॑त् ।
 प्रा॒णा॒पा॒नौ च॒क्षुः॑ श्रो॒त्रम् ।
 वा॒चं म॒न॒सि॑ संभृ॒ताम् ।
 हि॒त्वा श॒री॒रं ज॒र॒सः॑ प॒र॒स्ता॑त् ।
 आ भू॑तिं भू॒तिं व॒य॒म॒श्न॒वाम॑है ।
 इ॒मा ए॒व ता उ॒ष॒सो॒ याः प्र॑थ॒मा व्यौ॑च्छन् ।
 ता दे॒व्यः॑ कु॒र्व॒ते प॒ञ्च रू॒पा ।
 श॒श्व॒ती॒र्ना॒व॒पृ॒ज्यन्ति॑ ।
 न ग॑म॒न्त्य॒न्तम् ॥ ५ ॥
 क॒रो॒म्य॒व॒त्यै॑ चि॒च्छ॒भ्रेऽ॒श्न॒वाम॑है च॒त्वा॒रि॑ च ॥ ६ ॥

[[2-5-7-1]]

वसू॑नां त्वाऽधी॒तेन॑ ।
 रु॒द्रा॒णा॒मूर्म्या॑ ।
 आ॒दि॒त्यानां॑ तेज॒सा ।

विश्वेषां देवानां क्रतुना।
मरुतामेघ्ना जुहोमि स्वाहा॥
अभिभूतिरहमागमम्।
इन्द्रसखा स्वायुधः।
आस्वाशासु दुष्पहः।
इदं वर्चो अग्निना दत्तमागात्।
यशो भर्गः सह ओजो बलं च ॥ १ ॥

[[2-5-7-2]]

दीर्घायुत्वाय शतशारदाय।
प्रतिगृभ्णामि महते वीर्याय।
आयुरसि विश्वायुरसि।
सर्वायुरसि सर्वमायुरसि।
सर्वं म आयुर्भूयात्।
सर्वमायुर्गेषम्।
भूर्भुवः सुवः।
अग्निर्धर्मेणान्नादः।
मृत्युर्धर्मेणान्नपतिः।
ब्रह्म क्षत्रं स्वाहा॥ २ ॥

[[2-5-7-3]]

प्रजापतिः प्रणेता।
बृहस्पतिः पुर एता।
यमः पन्थाः।
चन्द्रमाः पुनरसुः स्वाहा॥
अग्निरन्नादोऽन्नपतिः।
अन्नाद्यमस्मिन्यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा॥
सोमो राजा राजपतिः।
राज्यमस्मिन्यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा॥
वरुणः सम्राट्प्रादतिः।
साम्राज्यमस्मिन्यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा॥ ३ ॥

[[2-5-7-4]]

मित्रः क्षत्रं क्षत्रपतिः।

क्षत्रमस्मिन्यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा।

इन्द्रो बलं बलपतिः।

बलमस्मिन्यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा।

बृहस्पतिर्ब्रह्म ब्रह्मपतिः।

ब्रह्मस्मिन्यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा।

सविता राष्ट्रं राष्ट्रपतिः।

राष्ट्रमस्मिन्यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा।

पूषा विशां विदतिः।

विशमस्मिन्यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा।

सरस्वती पुष्टिः पुष्टिपत्नी।

पुष्टिमस्मिन्यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा।

त्वष्टा पशूनां मिथुनानां रूपकृद्रूपपतिः।

रूपेणास्मिन्यज्ञे यजमानाय पशून्ददातु स्वाहा ॥ ४ ॥

च स्वाहा साम्राज्यमस्मिन्यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा विशमस्मिन्यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा

चत्वारि च ॥ ७ ॥

अग्निः सोमो वरुणो मित्र इन्द्रो बृहस्पतिः सविता पूषा सरस्वती त्वष्टा दश ॥

[[2-5-8-1]]

स ई पाहि य ऋजीषी तरुत्रः।

यः शिप्रवान्वृषभो यो मतीनाम्।

यो गौत्रभिद्वज्रभृद्यो हरिष्ठाः।

स इन्द्र चित्रां अभितन्धि वाजान्।

आ ते शुष्मो वृषभ एतु पश्चात्।

ओत्तरादधरागा पुरस्तात्।

आ विश्वतो अभि समैत्वर्वाङ्।

इन्द्रं द्युम्नं सुर्वद्वेह्यस्मे।

प्रोष्वस्मै पुरो रथम्।

इन्द्राय शूषमर्चत ॥ १ ॥

[[2-5-8-2]]

अ॒भी के॑चि॒दु लो॒क॒कृ॒त्।
स॒ङ्गे स॒मत्सु॑ वृ॒त्रहा॑।
अ॒स्माकं॑ बो॒धि चो॒दि॒ता।
नभ॑न्ताम॒न्यके॒षाम्।
ज्या॒का अ॒धि ध॒न्व॑सु।
इन्द्रं॑ व॒यꣳ शु॒ना॒सीर॑म्।
अ॒स्मि॒न्यज्ञे॑ ह॒वाम॑हे।
आ वा॒जैरु॑प॒ नो ग॑मत्।
इन्द्रा॑य शु॒ना॒सीरा॑य।
सु॒चा जु॑हु॒त नो॑ ह॒विः ॥ २ ॥

[[2-5-8-3]]

जु॒षतां॑ प्र॒ति मे॒धिरः॑।
प्र ह॒व्यानि॑ घृ॒तव॑न्त्य॒स्मै।
हर्य॑श्राय॒ भर॑ता स॒जोषाः॑।
इन्द्र॑र्तुभिर्ब्र॒ह्मणा॑ वावृ॒धानः॑।
शु॒ना॒सीरी॑ ह॒विरि॑दं जु॒षस्व॑।
वयः॑ सु॒पर्णा॑ उ॒पसे॑दु॒रिन्द्र॑म्।
प्रि॒यमे॑धा ऋ॒षयो॑ ना॒धमा॑नाः।
अप॑ ध्वा॒न्तमू॑र्णु॒हि पू॒र्धि चक्षुः॑।
मु॒मुग्ध्य॑स्मान्नि॒धये॑व ब॒द्धान्।
बृ॒हदिन्द्रा॑य गाय॒त ॥ ३ ॥

[[2-5-8-4]]

मरु॑तो वृ॒त्रह॑न्त॒मम्।
येन॑ ज्यो॒तिर॑ज॒नय॑न्नृ॒तावृ॑धः।
दे॒वं दे॒वाय॑ जा॒गृवि॑ ॥
का मि॒हैकाः॑ क इ॒मे प॑त॒ङ्गाः।
मा॒न्था॒लाः कु॒लि॒ परि॑ मा प॒तन्ति॑।
अना॑वृ॒तैना॒न्प्रध॑मन्तु दे॒वाः।

सौपर्णं चक्षुस्तनुवा विदेय।
एवावन्दस्व वरुणं बृहन्तम्।
नमस्या धीरममृतस्य गोपाम्।
स नः शर्म त्रिवरूथं वियसत् ॥ ४ ॥

[[2-5-8-5]]

यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः।
नाकै सुपर्णमुप यत्पतन्तम्।
हृदा वेनन्तो अभ्यचक्षत त्वा।
हिरण्यपक्षं वरुणस्य दूतम्।
यमस्य योनौ शकुनं भुरण्युम्।
शं नो देवीरभिष्टये।
आपो भवन्तु पीतयै।
शं योरभिस्त्रवन्तु नः।
ईशाना वार्याणाम्।
क्षयन्तीश्चर्षणीनाम् ॥ ५ ॥

[[2-5-8-6]]

अपो याचामि भेषजम्।
अप्सु मे सोमो अब्रवीत्।
अन्तर्विश्वानि भेषजा।
अग्निं च विश्वशंभुवम्।
आपश्च विश्वभेषजीः।
यदप्सु ते सरस्वति।
गोष्वश्वेषु यन्मधु।
तेन मे वाजिनीवति।
मुखमङ्घ्रि सरस्वति।
या सरस्वती वैशम्भल्या ॥ ६ ॥

[[2-5-8-7]]

तस्यां मे रास्व।
तस्यास्ते भक्षीय।

तस्यास्ते भूयिष्ठभाजौ भूयास्म।
 अहं त्वदस्मि मदसि त्वमेतत्।
 ममासि योनिस्तव योनिरस्मि।
 ममैव सन्वहं हव्यान्यग्ने।
 पुत्रः पित्रे लोककृज्जातवेदः।
 इहैव सन्तत्र सन्तं त्वाऽग्ने।
 प्राणेन वाचा मनसा बिभर्मि।
 तिरो मा सन्तमायुर्मा प्रहासीत्॥ ७॥

[[2-5-8-8]]

ज्योतिषा त्वा वैश्वानरेणोपतिष्ठे।
 अयं ते योनिर्ऋत्वियः।
 यतौ जातो अरौचथाः।
 तं जानन्नग्न आरोह।
 अथा नो वर्धया रयिम्।
 या तै अग्ने यज्ञिया तनूस्तयेह्यारोहात्माऽऽत्मानम्।
 अच्छा वसूनि कृण्वन्नस्मे नर्या पुरूणि।
 यज्ञो भूत्वा यज्ञमासीद् स्वां योनिम्।
 जातवेदो भुव आजायमानः सक्षय एहि।
 उपावरोह जातवेदः पुनस्त्वम्॥ ८॥

[[2-5-8-9]]

देवेभ्यो हव्यं वह नः प्रजानन्।
 आयुः प्रजां रयिमस्मासु धेहि।
 अजस्रो दीदिहि नो दुरोणे।
 तमिन्द्रं जोहवीमि मघवानमुग्रम्।
 सत्रादधानमप्रतिष्कृतं शवांसि।
 मंहिष्ठो गीर्भिरा च यज्ञियोऽववर्तत्।
 राये नो विश्वा सुपथा कृणोतु वज्री।
 त्रिकद्रुकेषु महिषो यवाशिरं तुविशुष्मस्तृपत्।
 सोममपिबद्विष्णुना सुतं यथावशत्।

स ई ममाद् महि कर्म कर्तवे महामुरुम् ॥ ९ ॥

[[2-5-8-10]]

सैनं सश्वदेवं देवः सत्यमिन्दुं सत्य इन्द्रः ।
विदद्यती सरमा रुग्णमद्रैः ।
महि पार्थः पूर्व्यं सध्रियक्कः ।
अग्रं नयत्सुपद्यक्षराणाम् ।
अच्छा रवं प्रथमा जानती गात् ।
विदद्रव्यं सरमा दृढमूर्वम् ।
येना नुकं मानुषी भोजते विट् ।
आ ये विश्वा स्वपत्यानि चक्रुः ।
कृण्वानासौ अमृतत्वाय गातुम् ।
त्वं नृभिर्नृपते देवहृतौ ॥ १० ॥

[[2-5-8-11]]

भूरीणि वृत्वा हर्यश्व हंसि ।
त्वं निदस्युं चुमुरिम् ।
धुनिं चास्वापयो दभीतये सुहन्तु ।
एवा पाहि प्रत्नथा मन्दतु त्वा ।
श्रुधि ब्रह्म वावृधस्वोत गीर्भिः ।
आविः सूर्यं कृणुहि पीपिहीषः ।
जहि शत्रूँरभि गा इन्द्र तृन्धि ।
अग्ने बाधस्व वि मृधौ नुदस्व ।
अपामीवा अप रक्षाँसि सेध ।
अस्मात्समुद्राद्बृहतो दिवो नः ॥ ११ ॥

[[2-5-8-12]]

अपां भूमानमुप नः सृजेह ।
यज्ञ प्रतितिष्ठ सुमतौ सुशेवा आ त्वा ।
वसूनि पुरुधा विशन्तु ।
दीर्घमायुर्यजमानाय कृण्वन् ।
अधामृतेन जरितारमङ्घि ।

इन्द्रः शुनावद्वितनोति सीरम्।
 संवत्सरस्य प्रतिमाणमेतत्।
 अर्कस्य ज्योतिस्तदिदास ज्येष्ठम्।
 संवत्सरः शुनवत्सीरमेतत्।
 इन्द्रस्य राधः प्रयतं पुरु त्मना।
 तदर्करूपं विमिमानमेति।
 द्वादशारे प्रतितिष्ठतीदृषा।
 अश्वान्तो गव्यन्तो वाजयन्तः।
 हवामहे त्वोपगन्त वा उ।
 आभूषन्तस्त्वा सुमतौ नवायाम्।
 वयमिन्द्र त्वा शुनः हुवेम ॥ १२ ॥
 अर्चत हविर्गायत यः सच्चर्षणीनां वैशम्भल्या हासीत्त्वमुरुं देवहृतौ नस्त्मना षड् ॥ ८ ॥
 प्राण उदेहि पुनरा नो भर यज्ञो रायो वार्त्रहत्याय वसूनाः स ई पाह्यष्टौ ॥ ८ ॥
 प्राणो रक्षत्यगृभीता धारावरा मरुतो दीर्घायुत्वाय ज्योतिषा त्वा पञ्चचत्वारिंशत् ॥ ४५ ॥